Poštnina plačana v gotovini

Leto IX, št. 294a — Ljubljana, nedelja 16. decembra 1928 — Cena 2 Din

Naročnina znaša mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telef. št. 440. Celje: Kocenova ulica 2. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu. —

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica 54. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica 4. Telefon št. 2492. Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 455. Podružnica Celje: Kocenova ulica 2. Telefon št. 190. Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842; Praha číslo 78.180; Wien Nr. 105.241.

Ljubljana, 15. decembra.

G. Korošču, voditelju večinske slovenske stranke, je uspelo, da je postal najbolj osovražen človek na Hrvatskem. Reči moramo, da se njegovo ime v hrvatskih krajih imenuje z večjim zaničevanjem, nego kateregakoli drugega beograjskega politika. Omraženi so Vukičevići, toda prej boš čul dobro besedo za najslabšega srbijanskega hegemonista, nego za slov. ministra dr. Korošca. Mi smo ostri in nepopustljivi nasprotniki Koroščeve politike in najodločneje obsojamo moža, ki je zašel na tako pogubna stranpota ter je tako nesrečno vpletel Slovence kot avantgardo hegemonistične vojske v borbo med Beogradom in Zagrebom. Navzlic temu priznavamo, da nam je hudo pri srcu, ko vidimo, kako je sin slovenske matere, mož, ki si je nedvomno stekel v naši nedavni narodni prošlosti velikih zaslug, danes predmet sovraštva in zaničevanja širom vseh hrvatskih krajev. Na žalost se to sovraštvo in zaničevanje prenaša od osebe na ves narod in Slovenci smo po zaslugi SLS in njenega voditelja na Hrvatskem dobili ime modernih Bachovih huzarjev, nekake janičarske čete hegemonističnega režima, ki je ljutejša, brezobzirnejša in brezvestnejša od samih svojih gospodarjev. Že svojčas smo opozarjali ne le na skrajno škodljive politične in moralične, temveč tudi gospodarske posledice politike SLS, ki jih danes vedno bolj občutijo Slovenci, živeči v hrvatskih krajih, odnosno prihajajoči tja po delu in zaslužku, a občuti jih vedno bolj tudi naša domača trgovina in obrt. Politika dr. Korošca je nas Slovence potegnila v vrtinec težkega spora med Zagrebom in Beogradom in vsa lojalnost in zvestoba slovenske KDK v borbi proti hegemonistom na žalost ne more popolnoma popraviti strahovitih grehov in pogrešk, ki jih vsak dan in vedno večje počenjata SLS in njen voditelj.

Klerikalna stranka prihaja polagoma do spoznanja, da grozi Koroščeva politika za vedno pokvariti stoletne bratske odnošaje Slovencev in Hrvatov in pretrgati najdragocenejše vezi, ki so nas kulturno, gospodarsko in socijalno spajale od pamtiveka. Njeno časopisje poskuša braniti dr. Korošca ter ga predstavlja kot državnika, ki prav za prav stalno ponuja prijateljsko roko Zagrebu in Hrvatom, a ga zaslepljena «Vlaška ulica» noče ali pa ne more razumeti. Nič se ne čudimo, da občutijo Hrvati tako obrambo, ki ji služi za argument le fraza, kot novo provokacijo. Oni naštevajo dejstva in ugotavljajo, da je Koroščeva roka res iztegnjena proti Zagrebu, toda z bičem, katerega udarci so povrh vsega še skrajno ponižavalni. Izgovor Koroščevih zagovornikov, da so Koroščevi ukrepi proti Hrvatom neizogibno potrebni s stališča države, se smatrajo na Hrvatskem samo kot dokaz, da je vsa SLS v svoji zaslepljenosti izgubila vsak občutek za resnične narodne in državne interese. Korošec in njegovi ljudje nalašč zamenjujejo razne nevšečne pojave z njihovimi pravimi vzroki in se delajo, kakor da bi ne vedeli, da je politika sedanjih vlastodržcev stvorila današnje stanje, ga vzdržuje in poostruje. In dočim gospod Korošec «z bajonetom» (da rabimo to besedo kot označbo celega sistema) brani državne interese proti Zagrebu, se kot eksponent SLS in poslušni sluga g. Vukičevića na vso moč trudi, da bi za vsako ceno v Beogradu očuval režim, ki je pravi krivec 20. junija in ki vsak dan znova izziva odpor ne le Hrvatov, temveč vseh prečanskih krajev.

S papirnatimi zagovori se g. Korošec ne bo rešil strahovite obtožbe, ki je dvignjena proti njemu. Rešiti se je more le z dejanji. Včeraj smo že apelirali na njegovo uvidevnost, na njegov patrijotizem, na njegovo slovensko srce, na njegovo ljubezen do Jugoslavije, o kateri toliko govorijo in pišejo njegovi listi. Brez njegove aktivne pomoči se opasno stanje naše države ne bi moglo držati. Vest se pričenja zopet buditi v Davidoviću in njegovih. Ali ni strašno, da v tem trenutku slovenski človek uporno vztraja na strani tistih, ki se do skrajnosti upirajo ozdravljenju države?

Pogajanja s francoskimi upniki

Beograd, 15. decembra. p. Z ozirom na snočnji sklep ministrskega sveta, bo zunanji minister izdelal poročilo o stanju našega predvojnega dolga v Franciji. Vlada je sklenila, da stopi v pogajanja s francoskimi upniki zaradi odplačila teh dolgov. Kakor znano, je bilo to vprašanje predloženo v rešitev haaškemu mednarodnemu sodišču, ki pa je sklepanje odgodilo.

Zdravje angleškega kralja

London, 15. decembra. (lo.) Davi je bil objavljen v buckinghamski palači nastopni komunike: «Kralj je spal nekoliko ur. Lokalno stanje je zadovoljivo. Oslabelost ni napredovala. Pulz je nespremenjen.

Vedno večji razdor v vladni koaliciji

Hegemonisti sami priznavajo krizo režima. – Sklicanje demokratskega poslanskega kluba. – Davidović je baje nepopustljiv

Beograd, 15. decembra, p. Vladni tisk in vladni ljudje sedaj že odkrito priznavajo, da se vlada dejansko nahaja v stalni krizi. Ni več dvoma, da je med demokrati na eni ter radikali, muslimani in klerikalci na drugi strani prišlo do hudega razkola. Nocojšnja «Pravda» poroča o političnem položaju pod naslovom «V popolnem razidu». Dogodki se razvijajo v smeri razbitja četvorne koalicije. Očividno gre sedaj za to, kdo bo koga izigral, ali demokrati radikale in klerikalce, ali pa kleroradikali demokrate. Eni kakor drugi iščejo vsak zase zavarovanja za bodočnost. Ljuba Davidović želi dobiti od demokratskega poslanskega kluba odobrenje za svoje odločno stališče. Zato se je danes opoldne vršil v demokratskem klubu sestanek vodstva demokratske stranke, na katerem je bilo sklenjeno, da se **skliče seja poslanskega kluba demokratske stranke za soboto 22. t. m.**

Vpliven demokratski prvak je izjavil našemu dopisniku, da se bo demokratski poslanski klub sestal zato šele v soboto, ker bo vsekakor dotlej že nastopila kriza vlade, s katero bo demokratski klub postavljen pred izvršeno dejstvo. Ljuba Davidović je na današnjem sestanku vodstva demokratske stranke izjavil, da vztraja na zahtevah, ki jih je včeraj ponovil na seji šefov vladnih skupin, zaradi česar se splošno smatra, da je razpad četvorne koalicije neizogiben.

Med dr. Korošcem in Veljo Vukičevićem vlada popolno soglasje; tudi danes sta imela daljši sestanek v predsedništvu vlade. V radikalskih vrstah se trdi, da zastopa njihovo tezo tudi dr. Spaho in da se absolutno ne morejo sprejeti zahteve demokratov, zlasti ne glede zamenjave velikih županov, ki so oficirji.

Kraljev odhod iz Beograda bo bržkone povzročil zatišje, ki bo trajalo par dni in ki ga bodo šefi vladnih skupin porabili za sondiranje terena in za zavarovanje svojih postojank na drugi strani. Zanimivo je, da so radikali nocoj razširjali vest, da je Ljuba Davidović poslal v Zagreb znanega svojega prijatelja Svetozarja Gjorgjevića, člana glavnega odbora demokratske stranke.

Ljuba Davidović je bil po seji vodstva demokratske stranke do novinarjev zelo rezerviran in jim ni hotel ničesar povedati.

Demokratske zahteve

Beograd, 15. decembra r. Zahteve, ki jih stavi Davidović in na katerih se grozi razbiti vladna koalicija, so na kratko naslednji:

1.) Pod nobenim pogojem se ne sme spremeniti zakon o samoupravah na način, ki bi kakorkoli okrnil samostojnost oblastnih samouprav.

2.) Takoj se morajo sprejeti zakoni o dalmatinskem agraru, o pobijanju korupcije in o razdolžitvi kmetov.

3.) Nemudoma se morajo odpoklicati vsi veliki župani oficirji in v bodoče se ne sme noben oficir več imenovati za velikega župana ali njegovega namestnika.

Neutemeljene vesti o nevarnosti za dinar

Odločna izjava guvernerja Narodne banke. – Stabilizacija dinarja ni v nevarnosti. – Informacije zagrebškega tiska

Beograd, 15. decembra, p. Ker so se razširile vesti, da so naši državni papirji v inozemstvu in zlasti v Londonu nekoliko padli ter je tudi zagrebški «Jutarnji list» objavil vest o nestabilnosti dinarja na inozemskih borzah, je guverner Narodne banke Ignat Bajloni dal danes novinarjem naslednje izjavo:

«Iznenaden sem, da je tudi neki beograjski list ponatisnil neresnično vest, objavljeno v zagrebškem «Jutarnjem listu» o nevarnosti za stabilnost državne valute. **Kategorično izjavljam, da ne obstoji nevarnost za dinar, in da se vesti, ki se v tej smeri razširjajo, širijo zlonamerno. Sredstva, s katerimi razpolaga Narodna banka, so zadostna, da se obdrži še nadalje dosedanja stabilizacija dinarja.»**

Zagreb, 15. decembra, n. Nocojšnje «Novosti» prinašajo opozorilo povodom neobičajnega vznemirjenja, ki je zavladalo med občinstvom zaradi vesti o kritičnem stanju Narodne banke. Opaža se, da tudi siromašni ljudje v Zagrebu, ki so prištedili po par tisočakov, vlagajo denar v zemljišča, ki zanje plačujejo vsako ceno. V Zagrebu je povpraševanje za nepremičninami neverjetno naraslo in zato so zemljišča in hiše silno poskočile v ceni. To kupovanje neprimičnin utegne roditi težko krizo. Največja vznemirjenost je v Zagrebu, dočim je v Vojvodini, v Sloveniji in v Srbiji razpoloženje mirno. **Kakor čujemo iz poučenih krogov, ni nikakršne akutne nevarnosti za dinar.** Čeprav je zaloga deviz Narodne banke v zadnjem času nazadovala, je baš te dni Narodna banka prejela in bo še prejela novo veliko količino dolarjev in funtov.

Razprava o osnovnošolskem zakonu

Bolezenski dopusti. — Skrb občin za učiteljska stanovanja. — Pokojnina po 32 letih. — Odpravnina za učiteljice, ki se poroče

Beograd, 15. decembra, p. Sekcija zakonodajnega odbora za pretres zakona o osnovnih šolah je danes popoldne nadaljevala svoje delo. Pri čl. 91., ki govori o bolezenskih dopustih učiteljskega osobja, se je razvila živahna debata. Referent ministrstva prosvete je v svojem poročilu povdarjal, da so mnogi učitelji zlorabljali dosedanje določbe v bolezenskih dopustih in da so pogosto povsem zdravi ljudje bili dalje časa celo po več let na dopustu. Sprejeta je bila določba, da se mora prošnja za bolezenski dopust poslati potom šolskega upravitelja na krajevni šolski odbor, ki mora dati svoje mnenje o zdravju in razmerah učitelja, katerega morajo pregledati nato še trije zdravniki!

Čl. 92., 93., 94. in 95. so bili sprejeti z manjšimi stilističnimi izpremembami. V čl. 96. je določeno, da mora upravitelj šole dobiti stanovanje v šoli (v zvezi s čl. 21), učitelji, ki imajo že stanovanja v šolah, ostanejo v njih. Dolžnost občin je, da preskrbi učiteljem, ki nimajo stanovanj, po primerni ceni stanovanja. Ureditev stanovanjskega vprašanja učiteljev bo predpisal minister prosvete s posebnim pravilnikom na predlog obl. šolskega odbora za vsako oblast posebej. Po čl. 98 dobe učitelji pravico do upokojitve po dovršenem 32. letu službe, morejo pa tudi po tej dobi še ostati v službi, ako so zdravi. Čl. 99. je bil rezerviran. Ta člen govori o pravicah učiteljic do pokojnine, ako se poroče z neučitelji. Po zakonskem predlogu bi imela učiteljica pravico do odpravnine kot doto po petih letih službe v iznosu enoletne plače, po več letih službe pa bi se ta odpravnina sorazmerno povečala. Večina članov sekcije je zavzemala stališče, da država ni dolžna dajati dote, vsled česar je bil ta člen rezerviran. Prihodnja seja odbora bo v četrtek ob 10. dopoldne.

Spor za Belje pred Društvom narodov

Ker je jugoslovenska vlada odpoklicala svojega zastopnika v razsodišču, se je Madžarska obrnila za intervencijo na Društvo narodov.

Lugano, 15. decembra s. Stalni madžarski zastopnik pri Društvu narodov Hevesy je izročil svetu Društva narodov noto, v kateri sporoča, da je jugoslovenska vlada ob priliki spora med Jugoslavijo in bivšim habsburškim nadvojvodo Friderikom odpoklicala svojega sodnika iz mešanega madžarsko-jugoslovenskega razsodišča. V noti prosi Madžarska, sklicujoč se na neko določbo trianonske pogodbe, svet Društva narodov, naj imenuje nadomestnega sodnika. Odpoklic jugoslovenskega sodnika iz razsodišča ustvarja analogen pravni spor, ki zaposluje svet Društva narodov že več let v madžarsko-romunskem optantskem sporu zaradi odpoklica romunskih sodnikov.

Ministri na potovanju

Beograd, 15. decembra p. Iz Beograda je nocoj odpotovalo večje število ministrov. Minister Kujundžić je odpotoval k odkritju spomenika Kralja Petr av Travniku, demokratska ministra Grol in Pera Marković pa sta odpotovala na jutrišnje zborovanje demokratske stranke v Nišu. V Nišu priredi istočasno shod tudi minister ver Dragiša Cvetković.

Priprave za monarhistični puč na Madžarskem

Senzacijonalna razkritja v zvezi z dunajsko tihotapsko afero

Madžarski legitimisti se že dolgo mrzlično oborožujejo ter skrbno organizirajo puč z namenom, da ustoličijo habsburške pretendente na madžarski prestol

Budimpešta, 15. decembra, d. Četudi je vlada preko tiskovnega urada ministrskega predsednika **vsem madžarskim listom strogo zabranila vsako poročanje o najnovejši tihotapski aferi**, ki so jo dunajske oblasti odkrile te dni, je vest vendarle prodrla tudi na Madžarsko in je izzvala zlasti v političnih krogih veliko razburjenje. General Reutter, ki fungira kot odpošiljatelj zaplenjenih pošiljk, je na Madžarskem znan kot

bivši adjutant Karla Habsburškega

in je nekdanji stanovski tovariš državnega upravitelja Horthyja, s katerim je tudi še sedaj v najtesnejših zvezah.

Po znani monoštrski tihotapski aferi je odkritje novega tihotapstva orožja madžarski vladi dokaj neprijetno. Ministrski predsednik grof Bethlen se pravkar mudi v Luganu, kjer si prizadeva dobiti za Madžarsko novo posojilo Društva narodov. Odkritje najnovejše tihotapske afere njegovih prizadevanj gotovo ne bo pospešilo. V inozemstvu ni neznano, da se

Madžarska mrzlično oborožuje.

Po zatrjevanju poučenih krogov stoji v zvezi z oboroževalno akcijo tudi zadnje potovanje ministra Valka v Varšavo. Splošno je znano, da se uvažajo na Madžarsko neprestano velike količine orožja. Madžarski trgovci z orožjem se pode po vseh svetovnih tržiščih, največ pa jih je v Italiji, na Bavarskem in na Dunaju. Dunaj je

centrum madžarskih tihotapcev

in od tam se tudi nakazujejo vse potrebne vsote.

V tukajšnjih krogih ne prikrivajo, da so tako zvane Levente-formacije namenjene

orožja za gardo Albrechta Habsburškega,

ki tekmuje s princem Otonom za madžarski prestol. V madžarskih političnih krogih vlada prepričanje, da **pristaši Albrehta z državnim podtajnikom Gömbösom na čelu ne bodo več dolgo čakali.** Vsi zadnji dogodki na Madžarskem in razni dogodki v inozemstvu se tolmačijo v zvezi s temi pripravami.

V Budimpešti je tudi razširjeno mnenje, da pri znani

aferi z avstrijskimi licencami

ne gre samo za korupcijo, marveč da ima vsa afera politično ozadje. Kakor znano, je bilo 250 licenc oddanih nekemu konzorciju, ki mu načeljuje Gabrijel Baros, bivši generalni direktor Poštne hranilnice, znan tudi iz falzifikatorske afere. V Budimpešti se pripoveduje, da tajinstvena švicarska finančna skupina, ki je omogočila to kupčijo, ni nihče drugi nego habsburški nadvojvoda Albreht. **Vseh 250 avtomobilov, za katere je dobila ta družba formelne licence, ni nič drugega, kakor**

priprave za puč.

Ti avtomobili naj služijo predvsem za obkoljenje parlamenta in prevažanje udarnih čet. Socijalni demokrat Peyer je na včerajšnji seji občinskega sveta stavil javno vprašanje, ali je hotela občina s temi licencami pospešiti Albrehtov puč. Odgovora seveda ni dobil.

V parlamentu se je danes naglašalo, da bi imele služiti na Dunaju zaplenjene strojne puške istemu namenu in skoraj ni več seje parlamenta, v kateri se ne bi v tej ali oni obliki namigavalo na priprave monarhistov.

Tudi

poostritev parlamentarnega poslovnika

se sedaj splošno smatra kot priprava za monarhistični puč. V imenu socijaldemokratske frakcije je prečital na današnji seji parlamenta posl. Farkas izjavo, ki naglaša, da so socijalni demokratje ne bodo več udeleževali nadaljnjih razprav o poslovniku, ker je že iz dosedanjih razprav razvidno, da zasleduje vlada pri tem tajne načrte in da pripravlja parlamentarno diktaturo.

Legitimistični poslanec Stefan Strauss pa je na današnji seji sporočil, da bo 57 poslancev v kratkem odpotovalo v Španijo. Baje se hočejo udeležiti tridnevnega misijona v jezuitskem samostanu Manresa. V resnici pa gre za

sestanek legitimistov z bivšo cesarico Zito.

Sestanek se bo vršil v Lequeitu, kjer bodo skovali načrt za obnovo monarhije in vstoličenje «prestolonaslednika» Otona na Madžarskem. Tam nameravajo prehiteti akcijo Albrehta in baš zaradi tega v zadnjem času oboji tako hite.

Madžarski tiskovni urad **seveda o** vsem tem poroča samo to, da v madžarskih uradnih krogih o zaplembi delov strojnih pušk na Dunaju ni ničesar znanega ...

Nadaljne ugotovitve preiskave na Dunaju

Dunaj, 15. decembra, d. O nadaljnjem poteku preiskave v stvari tihotapljenja orožja za Madžarsko se doznavajo sledeče podrobnosti:

Zaplenjeni zaboji niso prva pošiljka orožja, ki je šla tihotapskim potom z Dunaja ali preko Dunaja. Odpošiljatelj Mikloš Kemeny, ki so ga zadnje čase videli na Dunaju in ki se najbrž še sedaj skrivaj mudi na Dunaju, je nadinženjer največje madžarske tvornice Manfred Weis na Čepelu. Od tod poteka tudi njegovo prijateljstvo in poznanstvo z generalom Reutterjem, ki fungira kot odpošiljatelj nekaterih pošiljk. General Reutter je bil obenem dodeljen avstrijski demobilizacijski komisiji ter je z veliko spretnostjo dobavljal razno municijo in orožje srednjeevropskim državam. Njegov pomočnik je neki Szanto, znan policiji že od velike tihotapske afere leta 1923., ko je šlo za ogromne količine zlata in dragotin. Adresat zaplenjenih pošiljk je spedicijska tvrdka «Mobil» v Budimpešti. Na to tvrdko je bilo v zadnjem času glasom ugotovitev preiskave odposlanih že več pošiljk, ki so seveda gladko pasirale carinarnico.

Očividno se vrši tihotapstvo orožja na Madžarsko preko Dunaja že delj časa. Šele sedaj se je namreč izvedelo, da je **dunajska policija na nekem podunavskem parniku že pred dobrim letom zaplenila velik zaboj sestavnih delov strojnih pušk, vendar pa je o tem molčala, zaplenjeno blago pa izročila dunajskemu arzenalu.** Tudi takrat je bilo blago odposlano od tvrdke Popper. Vse kaže na to, da je dobro organizirana družba višjih oficirjev, verižnikov in raznih spedicijskih tvrdk na delu, da založi Madžarsko z orožjem in potrebno municijo.

Grof Bethlen pri Seiplu

Dunaj, 15. decembra g. **Madžarski ministrski predsednik grof Bethlen je danes v poznih popoldanskih urah posetil zveznega kanclerja dr. Seipla.** Govorice, da sta oba državnika pri tej priliki govorila o tihotapstvu orožja, ki je bilo odkrito v četrtek, so po zatrdilu avstrijskih uradnih mest kakor tudi po izjavah Bethlenove okolice neresnične.

Velika blamaža laške ladjedelnice na Reki

Reka, 15. decembra č. Danes se je pripetila v ladjedelnici Danubius druga blamaža s spuščanjem novega torpedolovca v morje. Prva blamaža se je pripetila nedavno, ko so spuščali v morje novo torpedovko in ko je slovesnosti prisostvoval tudi vojvoda d'Aosta. Kljub pomoči remorkerja in neke naše ladje niso mogli takrat torpedovke premakniti z njenega mesta. Torpedolovec, ki bi ga imeli danes spustiti v morje, ima 2000 ton ter 36 milj brzine na uro. Na slovesnost je prišel tudi bivši minister in sedanji senator Gentili. Ko je v določenem času kumica pritisnila na električni gumb, **je ladja ostala na svojem mestu. Eksplodirala ni niti steklenica šampanjca, še manj pa se je premaknila ladja.** Delavci so napolnili ogniegasne brizgalne z benzinom, da bi raztopili ljoj, vendar pa bi se pri tem skoraj sami ponesrečili. Izmed gostov se je prvi dvignil angleški konzul ter odšel, nakar se je razgubila tudi ostala gospoda.

Optantska pogajanja v Opatiji

Budimpešta, 15. dec. s. Jutri s pričnó v Opatiji madžarsko-romunska pogajanja za ure itev spora glede brezodškodninske razlastitve posestev madžarskih optantov v Transilvaniji. Madžarsko zastopa pri teh pogajanjih bivši trgovski minister baron Szterény, romunsko vlado pa poslan... Lan... Rascanu. Obe delegaciji sta že odpotovali v Opatijo.

Fašistična demonstracija s pogrebom v Dalmaciji

Split, 15. decembra n. Danes je bil v Splitu pogreb italijanskega konzula Avgusta Castagnettia. Italijani so pogreb zlorabili za iredentistično demonstracijo, ker niso trupla iz Splita prepeljali s parnikom v Zadar, nego z avtomobilom, tako da so italijanski optanti med prevozom do Zadra, t. j. v Trogiru in Šibeniku, mogli izkazati pokojniku poslednjo čast. Storili so to na ta način, da so pozdravljali krsto na fašistovski način.

Celovški proces je proglašen za tajnega

Senzacija včerajšnje razprave. – Izpovedi glavnih prič. Schumy zatrjuje, da je pošiljal denar v iredentistične namene v Slovenijo in na Hrvatsko

Celovec, 16. decembra 1. Otvoritev današnje dopoldanske razprave je stala v znamenju nenadejane senzacije. Med zagovorniki se je pojavila markantna postava slovitega dunajskega odvetnika dr. Gürtlerja, ki je prevzel obrambo glavno obtoženega italijanskega trgovca Vicija, ki je nastopil dokaz resnice, da odgovarjajo resnici težki očitki na naslov bivšega deželnega glavarja Schumyja in njegovega adlatusa v inkriminiranih poslovnih manipulacijah, deželnega odbornika Axmanna.

Tudi danes je bil avditorij gosto zaseden. Prvi je bil danes zaslišan glavni obtoženec trgovec Vici. Zaslševanje je vodil prav za prav njegov branitelj, ki je stavil obtožencu navidezno nedolžna vprašanja. Vici je izpovedal, da je že pred objavo inkriminiranih člankov v »Kärtner Tagesposti« razširil brezbroj letakov z vsemi napadi na Schumyja in ostale, ne da bi ga bili napadeni tožili. Nato pa je dr. Gürtler v daljših izvajanjih orisal podrobno vso korupcijsko zadevo. Izvajal je med drugim:

Ko so Italijani po končani vojni zasedli del Koroške, so vojaške oblasti dobavljale koroškemu deželnemu odboru živila. Ta je plačeval z lesom. Kasneje je na mesto italijanske intendanture nastopil zaostali kapetan Vici, ki je postal po izstopu iz vojaške službe trgovec s sedežem v Beljaku. Kupčije med njim in deželnim odborom so se še nekaj časa nadaljevale, dokler se nista nekega lepega dne pojavila v Beljaku v Parkhotelu Schumy in Axmann in naprosila tedanjega tolmača, avstrijskega oficirja in posredovalca prehranbenolesnih kupčij, Hütterja, naj bi predlagal Viciju tudi privatne kupčije s Schumyjem in Axmannom. Vici je na to pristal. Hütterja je bilo tega postopanja sram, toda Schumy in Axmann sta nadaljevala započeto delo, dokler ni končno Axmann sklenil še posebne privatne pogodbe brez Schumyja. Njihove lesne pošiljke so drdrale v Italijo v stotinah in stotinah vagonih. Deklarirane so bile seveda kot uradne in zato je devizna centrala oprostila pošiljke izvoznih pristojbin in taks. Te pristojbine in takse so znašale ogromne vsote in trgovec Vici trdi, da sta si jih Schumy in Axmann samovoljno prilastila. S tem je bil težko oškodovan deloma trgovec Vici, deloma pa koroška deželna blagajna. Zagovornik je pokazal porotnikom in sodnemu dvoru fotografije originalnih aktov. Carinski uradniki so imeli od Schumyja nalog, naj njegove pošiljke puščajo preko meje kot službene, to se pravi brez izvoznih pristojbin za devizno centralo. Izkupiček iz teh pošiljk pa se je izplačeval direktno in v gotovini v roke Axmanna, ne pa deželni banki, kot se je to vršilo pri uradnih pošiljkah.

Nekaj časa je Schumy tajil privatne pogodbe, ki jih je sklepal kot član firme Axmannovega brata Petra in kot kompanjon te tvrdke, kasneje pa si je izmislil izgovor, da je denar uporabljal za patrijotične namene.

Govor dr. Gürtlerja je vzbudil pravo senzacijo. Gürtler je naposled predlagal zaslišanje večjega števila prič, med njimi tudi visokih uradnikov koroške deželne vlade.

Državni pravdnik je v splošno začudenje zahteval, naj se razprava proglasi za tajno, češ, da bi pri zaslševanju prič lahko prišlo do odkritij in izjav, ki bi utegnile škodovati ugledu avstrijske vojske in države v inozemstvu.

Dr. Gürtler se je temu protivil ter naglašal, da bo baš prikrivanje razvnelo fantazijo javnosti. Sicer pa ne gre za nikake tajnosti, marveč za privatne in nepoštene kupčije v javni funkciji nahajajočih se visokih uradnikov, ki jih je treba razgaliti in obsoditi pred vso javnostjo. Kar pa se tiče izgovora, da je Schumy uporabljal pridržane zneske v patrijotične namene, je trgovec Vici pripravljen dokazati, da to ne odgovarja resnici, temveč da gre za čisto materijalistične in sebične manipulacije Schumyja in Axmanna, ki sta zlorabljala svoje visoke uradne položaje.

Predsednik je na te besede nervozno planil pokonca in apostrofiral zagovornika: »Dokažite to, z dokazi na dan!«

Dr. Gürtler: »To bom storil, kadar bo to Državni pravdnik se je ponovno protivil zaslševanju prič v glavni razpravi. Izjavil je, da verjame, da se ne bi omenjale tudi vojaške zadeve (mišljene so vojaške operacije deželne vlade in hajmverovcev za časa plebiscita, ko so Italijani dajali ves sanitetni materijal, municijo in tudi denar za akcije proti naši okupacijski comi.) Kljub temu pa vztraja na svoji zahtevi po izločitvi javnosti.

Sodni dvor je po kratkem posvetu ugodil zahtevi državnega pravdnika, nakar se je seja nadaljevala pri zaprtih vratih.

Tajna razprava je bila opoldne prekinjena in se je nadaljevala popoldne ob 3.

Na popoldanski razpravi sta bila zaslišana kot priči bivši deželni svetnik Gustav Axmann in njegov brat Peter Axmann, ki sta trdila, da se je denar iz lesnih kupčij z Italijo uporabljal za izredno važne patrijotske namene. Tekom zaslševanja je prišlo do precej ostrega besednega spopada med njima ter razburjenilno pričo Hütterjem in braniteljem dr. Gürtlerjem, ki sta povdarjala, da je tehnično nemogoče, da bi se take akcije, kakor sta jih navajala oba Axmanna, mogle izvršiti v tako kratkem času.

Zaslišan je bil nato kot priča še bivši ravnatelj beljaškega mestnega urada Micker, ki biva sedaj v Beogradu. Njegova izpoved je bila brezpomembna. Za njim je bil kot zadnji zaslišan ravnatelj lesne trgovske družbe »Norika« Kulnig, ki je prinesel s seboj poslovne knjige z raznimi pogodbami, ki sta jih sklepala z Italijo Schumy in Axmann. Po odredbi predsednika so bile knjige izročene v pregled strokovnjakom. Razprava je bila nato prekinjena in se bo nadaljevala v ponedeljek dopoldne.

Za kaj je Schumy rabil denar

Celovec, 15. decembra 1. Po izločitvi javnosti je bil zaslišan najprej bivši deželni glavar Schumy. Zanikal je, da bi bil delal osebne kupčije, ki jih je delal pod firmo »privatnih kupčij«. Denar iz teh kupčij je Schumy porabil za obsežne propagandne namene. Pravi, da je bil stik z zaupniki v inozemstvu tako delikatne prirode, da je moral poseči po privatnih kupčijah. Nato je Schumy obrazložil, kako in komu je dajal denar. Navedel je pred porotniki, da je s tem denarjem podpiral iredentistični pokret Nemcev na Štajerskem, zlasti v Mariboru in Celju, na Jesenicah (?), na Koroškem in v Zagrebu. Njegov namen ni bil samo propagandni, temveč je šel za tem, da se v navedenih krajih vprizore neredi in vstaje, da se na ta način obrne pozornost Evrope na Štajersko ter doseže povratek (!) Maribora in spodnje Štajerske k Nemški Avstriji.

Konflikt med Poljsko in Nemčijo v Luganu

Na včerajšnji seji Društva narodov je prišlo radi manjšinskega vprašanja med Zaleskim in dr. Stresemannom do burnega nastopa. — Neugoden vtis v Luganu

Lugano, 15. decembra s. Svet Društva narodov se je bavil danes dopoldne izključno z nemškimi manjšinami v Gornji Šleziji. Po zaključenem dnevnem redu je prišlo do senzacijonalnega incidenta. Poljski zunanji minister Zaleski je prečital daljšo izjavo, v kateri naglaša, da je delovanje nemške ljudske zveze v očividnem nasprotju z duhom ženevske konvencije. Ta izjava, ki jo je dal minister Zaleski popolnoma nepričakovano po zaključitvi dnevnega reda, je nemškega zunanjega ministra dr. Stresemanna tako razburila, da je začel med zadnjimi stavki razbijati s pestjo po mizi in na ves glas protestirati. Med silno napetostjo gosto zasedene dvorane je povzel nato besedo dr. Stresemann. Povdarjal je, da mora svoje stališče zagovarjati ne samo z vidika nemških manjšin, temveč z vidika vseh manjšin sploh. Ugled Društva Narodov bi zelo trpel, če bi zavzelo v tem vprašanju drugačno stališče, ker so mnogi prepričani, da je Društvo narodov idealna institucija baš glede zaščite narodnih manjšin. Zaradi tega bi moralo Društvo narodov čuvati nad manjšinami in njihovimi pravicami.

V porazumu s Chamberlainom in Drummondom je povzel besedo francoski zunanji minister Briand, ki je naglasil, da je incident neprijetno zadel vse udeležence seje. Govornik noče, da bi Svet Društva narodov zaključil svoje zasedanje s tako disonanco. Zaradi tega izrecno ugotavlja, da ni upravičena domneva, da bi Svet Društva narodov na kakršenkoli način kršilo svete pravice manjšin. Te pravice je Društvo narodov svečano proglasilo ter jih z raznimi konvencijami na novo potrdilo. Vsa manjšinska vprašanja je treba rešiti čim podrobneje in natančneje Lahko bi se za to našla tudi hitrejša metoda. Govornik meni, da izraža čustva vseh članov Sveta Društva narodov, ko poudarja, da so manjšinske pravice steber Društva narodov.

Nepričkovani udarec smatrajo v splošnem za izzivanje, temboli ker ni nihče slutil, da namerava Zaleski tako ostro nastopiti. Tudi Briand je bil presenečen nad postopanjem Zaleskega, zato je v svojih opombah ob koncu dopoldanske seje očividno ignoriral Zaleskega. Globlje vzroke za nastop Zaleskega vidijo v užaljenosti Poljske, ki je bila izključena iz pogajanj med tremi zunanjimi ministri. Očitajo mu celo, da je hotel s tem govorom zopet zboljšati svoj položaj na Poljskem, ki je baje vsled prisiljene neaktivnosti priluganskih razgovorih zelo trpel

Zunanji ministri Nemčije, Anglije in Francije so izdali danes skupni komunike v katerem zatrjujejo, da so njihovi razgovori utrdili prepričanje, da samo politika pomirjenja in zbližavanja med njihovimi državami lahko zajamči mir. Odločeni so storiti vse, kar je v njihovi moči, da se čimprej za vselej odstranijo težave, ki izvirajo iz vojne, da se tako zagotovi v medsebojnem zaupanju uspešen razvoj njihovih držav.

Bluff z razdolžitvijo kmetov

Beograd, 15. decembra. p. V kabinetu guvernerja Narodne banke se je vršila konferenca zastopnikov beograjskih gospodarskih zbornic, ki ji je prisostvoval tudi predsednik Narodne skupščine Ilija Mihajlović. Na tej seji se je razpravljalo o možnosti finansiranja razdolžitve seljakov na podlagi zakonskega predloga, ki se sedaj razpravlja v vladi. Zastopniki Narodne banke, državne Hipotekarne banke in Poštne hranilnice so izjavili, da ne morejo nuditi v to svrho potrebnih sredstev. Ker bi bilo za izvedbo zakonskega predloga o razdolžitvi kmetov potrebna milijarda dinarjev, bržkone ta zakonski predlog sploh ne bo predložen Narodni skupščini.

Velik požar v Kumanovem

Kumanovo, 15. decembra p. V pretekli noči je v Kumanovu nastal velik požar v manufakturni trgovini Petra Nikolića v ulici Kralja Aleksandra. Požar se je razširil tudi na štiri sosednje trgovine, dve trgovini s čevlji, eno delikatesno trgovino in trgovino z urami. Vse trgovine je požar upepelil. Le z velikim trudom se je posrečilo preprečiti, da se požar ni še bolj razširil. Povzročena škoda je zelo velika.

Danes, 16. t. m.

poučno filmsko predavanje o

HIGIJENI V ZAKONU

Predstave za ženske v kinu Ideal ob pol 11. uri. Predstave za moške v kinu Matica ob 11. uri.

Samo za odrasle! Zanimivo in poučno!

ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV

Vrednostni papirji najvišje vrednosti

bodo inserati v letošnji božični številki »Jutra«, ki bo izšla zaradi praznikov že v nedeljo, dne 23. t. m. zjutraj. Pridobivna moč letošnjih božičnih inseratov v »Jutru«

se bo dvignila za najmanj 400 odstotkov;

božično »Jutro« bo namreč, ker izide naslednja številka »Jutra« šele v četrtek, dne 27. t. m., aktualno štiri dni. Večina prebivalstva Slovenije, ki jo z ozirom na ogromno število naših naročnikov moramo smatrati za čitatelje »Jutra«, bo prebirala našo božično številko, za katero bomo preskrbeli najzanimivejšo vsebino, polne štiri dni. Ni dvoma, da bodo zato oglasi, ki bodo objavljeni v tem prazničnem »Jutru«

prišli do kar največje veljave

Smatramo za svojo dolžnost, da opozorimo vse naše pridobitne kroge na to izredno priliko, ki jo bomo nudili vsem našim gospodarskim krogom, a dovoljujemo si tudi obenem nujno prositi vse one inserente, ki hočejo to dobičkanosno

priliko izkoristiti,

da nam pošljejo svoja naročila za oglase najkasneje do petka, dne 21. t. m. zvečer, ker hočemo dati naši stavnici časa, da oglase skrbno in pazljivo nastavi.

Naše pridobitne kroge prosimo,

da se v vsakem primeru, tičočem se oglasov, zlasti pa še oglasov v božični številki »Jutra«, obračajo za nadaljnje informacije na **Oglasni oddelek »Jutra«, Prešernova ulica št. 4.** Tel. 2492 in 3492. Opozarjamo pa zlasti na to, da bomo vse oglase, ki nam bodo dostavljeni v soboto, dne 22. t. m., taksirali po predpisani tarifi, ki predpisuje, da se zaračunajo vsi oglasi, ki so nam dostavljeni dan pred izidom kake praznične številke, s 50odstotnim poviškom na btto. tarifne cene.

Oglasni oddelek „Jutra"

Poljsko-litovski konflikt pred Društvom narodov

Znova se mora Svet Društva narodov baviti z litovsko-poljskim sporom. Ravno je leto dni, odkar je isti ženevski forum s težavo dosegel znano resolucijo, ki je sicer preprečila izbruh vojne med obema državama, ki pa stvarno kljub drugačnim nadam ni niti najmanj izboljšala odnošajev med njima.

Direktna pogajanja v Königsbergu so končala popolnoma brez uspeha. Za pravo stanje stvari pa je značilno, da se ni mogel podpisati niti protokol med obema delegacijama o pogajanjih. Ko ga je poljski deelgat predložil Voldemarasu v podpis, je ga odklonil signiranje, češ da je netočen. Svet Društva narodov nima tedaj niti avtentičnega poročila o razgovorih v Königsbergu. Ta zadeva je v toliko važnejša, ker bi preostajala sedaj edina praktična možnost, priti do solucije, da se postavi komisija ekspertov in preišče na mestu ves konflikt, sedaj tako, kakor je Društvo narodov zapretilo na zadnjem zasedanju. Edini uspeh königsberške konference je dogovor glede takoimenovanega malega obmejnega prometa, znamenje, da bi se bilo, ako bi bila na obeh straneh iskrena volja za sporazum, dalo tudi več doseči.

Na osnovi vsega tega se je pričela te dni v Luganu razprava o poljsko-litovskem konfliktu. Poročevalec Quinones de Leon je podal najprej nepristransko poročno o sporu, nakar sta referirala Voldemaras in Zaleski. Splošno nejevoljo je vzbujalo, ko je litovski ministrski predsednik ponovil vse ono o zgodovini spora, s čimer se je moral Svet že tolikokrat dolgočasiti. Pokazala pa se je različna taktika obeh diplomatov. Voldemaras se je pričel izmikati, kar se tiče projektirane komisije ekspertov in je nepričakovano naglašal, da se bo v direktnih pogajanjih vendarle doseglo nekaj; jasno je, da si komisije ne želi in da bi po svoji dovolj znani navadi rad zopet zavlekel kakršnokoli rešitev, očividno ker od nje ne pričakuje dovolj koristi. Ravno s to taktiko, ki le vznemirja, a ne stremi k konkretnim solucijam, si je Voldemaras zapravil domala vse simpatije; bržkone bi mogel računati samo na Stresemannovo pomoč.

Nasprotno pa je Zaleski pozival Svet, naj vendar že enkrat ukrene nekaj konkretnega; komisije ekspertov se Poljska očividno ne boji.

Rezultat pa je bil ta, da sta se končno Voldemaras in Zaleski prav temperamentno prerekala. Briand pa je pozval Quinonesa de Leona, naj predloži novo poročilo o tem vprašanju. Vidi pa se že sedaj, da se tudi to pot v Luganu ne bo ukrenilo ničesar odločilnega v poljsko-litovskem konfliktu.

Poljska proti izpraznitvi Porenja

Varšava, 15. dec. (be.) Zunanjepolitični odbor poljskega sejma je sprejel resolucijo poljske konservativne stranke, ... zahteva naj ostane Porenje zasede kot jamstvo versailleske pogodbe. Nemšk časopisje smatra to resolucijo za sovražen čin proti Nemčiji, ki bo otežkočil pot k ...skonemških trgovinskih pogajanj.

Konferenca našega delegata z Briandom

Beograd, 15. decembra p. Kakor poročajo iz Lugana, je Briand sprejel našega stalnega delegata v Društvu narodov Fotića in se z njim dalje časa razgovarjal.

Zakon o avtorskem pravu sprejet

Beograd, 15. decembra p. Zakonodajni odbor je na včerajšnji seji brez debate (samo zemljoradniški poslanec Lazić je podal kratko izjavo) z glasovi poslancev vladne večine sprejel zakon o zaščiti avtorskega prava, kakor ga je predložila vlada. Zakon je izdelan v okviru bernske avtorske konvencije in tkzv. berlinskih dodatkov, a so določbe iz teh mednarodnih obveznosti še poostrene z odredbami prepisanimi iz avtorskih zakonov najkulturnejših držav, posebno iz švicarskega. Novi zakon o avtorskem pravu je za naše kulturne prilike naravnost monstruozen in bo pomenil znatno otežkočenje prosvetnega dela, ne da bi za to nudil domačim pisateljem, komponistom in likovnim umetnikom primeren ekvivalent Zlasti bo zakon silno zavrl kulturne stike z ostalim svetom ter bo tudi znatno obremenil naše gospodarstvo.

HSS in republikanstvo

Zagreb, 15. dec. n. Danes dopoldne se je vršila v predsedstvu oblastnega odbora konferenca vodstva HSS. Prisotni so bili dr. Maček, Predavec, inž. Košutić in dr. Krnjević. S konference ni bilo izdano nobeno poročilo v javnost. Popoldne je sprejel dr. Maček novinarje. Na vprašanje, kaj misli o tem, da Koroščev «Slovenec» imenuje KDK republikansko, se je dr. Maček nasmejal in rekel: «HSS je vodila 6 let odkrito republikansko borbo ter je nosila tudi posledice zanjo, a nikdar, kakor dr. Korošec v nikakršnih vprašanjih levirala. HSS je opustila to borbo iz prepričanja, da to zahtevajo interesi hrvatskega naroda in bo ostala na stališču monarhije in dinastije, dokler bo to v skladu z interesi hrvatskega naroda. Da smo na pravem potu, se vidi po tem, ker to ne ugaja g. Koroščeu in njegovim drugom v četvorni koaliciji.«

Kralj in kraljica odpotovala v Topolo

Beograd, 15. decembra p. Danes ob 2. popoldne sta kralj Aleksander in kraljica Marija odpotovala v Topolo. Kraljica Marija bo 18. t. m. z obema kraljevičema odpotovala v Romunijo, da preživi katoliške božične praznike pri svoji materi..

Oficirski avanzman

Beograd, 15. decembra p. Na kraljev rojstni dan 17. t. m. bo podpisano večje število ukazov o napredovanju višjih in nižjih oficirjev.

Radikalski lov v Vojvodini

Beograd, 15. decembra p. Velja Vukičević je z večjim številom radikalnih prvakov odpotoval nocoj v Subotico na lov. Z njim je odpotoval tudi vojni minister general Hadžić.

KDK v Dalmaciji

Šibenik, 15. decembra a. V Benkovcu je bil osnovan prvi skupni sekretarijat v KDK koalicijskih strank. Ta sekretarijat bo dajal vsa navodila in informacije v vprašanjih, ki se tičejo politike KDK. Ustanovitev skupnega tajništva v Benkovcu vsekakor dokazuje, da postaja KDK v Dalmaciji vedno jačja in čvrstejša.

General Uzun-Mirković upokojen

Beograd, 15. decembra. r. Kralj je podpisal ukaz z datumom od 11. decembra, s katerim se na predlog vojnega ministra upokojuje divizijski general Dragoljub Uzun-Mirković ter prestavlja v rezervo s pravico nošenja uniforme.

Za zaščito cementne industrije

Beograd, 15. decembra p. V centrali industrijskih korporacij se je danes vršila konferenca zainteresiranih strokovnjakov zaradi zaščite naše cementne industrije.

Obešeni bodo samo 4 člani Prpičeve tolpe

Zagreb, 15. decembra č. Kakor poroča »Hrvat«, stol sedmorice v Zagrebu ni potrdil smrtne obsodbe vseh 7 članov družbe Milana Prpića ml. temveč samo smrtno obsodbo 4 članov, dočim je za dva sklenil predlagati amnestijo, sedmemu, Smojverju, pa je znižal kazen baje na 15 do 20 let.

Avto zavozil v vlak

Osijek, 15. decembra n. Nocoj se je zgodila na železniški progi pri dravskem mostu velika železniška nesreča. Preko ceste je vozil tovorni vlak, vanj pa se je zaletel avtomobil Antona Milerja z veliko brzino. Avtomobil se je po karambolu takoj vnel, takisto tudi vagon tovornega vlaka, v katerega se je goreči avtomobil zaril, tako da ga je vlekel s seboj. V avtomobilu je zgorel šofer Miler.

Boj z banditi v Varšavi

Varšava, 15. decembra d. V noči od 13. na 14. decembra je neki razbojnik Filipov ubil na živinski način s sekiro neko žensko. Ves naslednji dan ga je policija zasledovala brez uspeha, preteklo noč pa ga je obkolila v neki hiši in vnel se je boj, ki je trajal tri ure. Policija je oblegala in obstreljevala morilčevo skrivališče, zločinec pa se je obupno branil in krepko odgovarjal na streljanje. Šele ob šestih zjutraj se je stražnikom posrečilo priti do hišnih vrat, jih vломiti in prodreti v notranjost. Filipov je nato ugasnil luč in streljal v temi na stražnike. Kmalu nato pa so ga pogodile krogle oblegovalcev in zgrudil se je mrtev na tla.

Uro nato je imela varšavska policija na drugem koncu mesta podoben spopad z zločinci. Njeni organi so v neki beznici odkrili tri že davno iskane zločince ter jih aretirali Med eskortiranjem pa se je dvema posrečilo uiti. Eden je ušel zasledovalcem na streho, pa je ranjen strmoglavil na ulico in obležal z zlomljenimi rebri in razbito glavo, drugi pa je zbežal po cesti in so ga stražniki ustrelili. Pri tem streljanju je bil težko ranjen neki mimoidoči delavec.

Samomor v slavo zaščitnici Mehike

Mexico City, 5. decembra d. Pred dvema dnevoma so slavili Mehikanci praznik zaščitnice države, matere božje guadaloupske Posebno slavnostno se je praznoval ta dan v mestu San Angelo, kjer je bil svoj čas umorjen general Obregon. Velikanske množice naroda so bile zbrane okoli tamošnje cerkve, ko se je naenkrat s stolpa začulo sprva tiho zvonenje, ki je postajalo vedno glasnejše in krepkejše. Obenem se je v linah pokazal neki moški, ki je nagovoril ljudstvo in zagotavljal, da hoče v čast državni zaščitnici doprinesti veliko žrtev. Množica je mislila, da ima opravka s kakim šaljivcem, zato ga je začela zasmehovati. Mož pa se je razjaril in zatrdil, da hoče doprinesti dokaz, kako resno misli svoje besede. Po tej izjavi je skočil s stolpa in obležal s polomljenimi udi pred iznenadeno množico.

Južno-ameriški konflikt

La Paz, 15. decembra. (be.) Kakor poročajo, se e priglasilo za slučaj vojne 50.000 indijanskih prostovoljcev. Bolivijska vlada zanika vest, da je koncentrirala na paraguayski meji vojaštvo.

Argentinski predsednik Iregoyen je izjavil, da bo preprečil z vsemi sredstvi oboroženi spopad med Bolivijo in Paraguayem. Predsednik bo takoj po odhodu ameriškega predsednika Hooverja pričel s posredovalno akcijo.

Danes je odgovorila Bolivija Društvu narodov, da je kršil Paraguay člen 10. in 13. pakta Društva narodov, Dokler ne bo Paraguay dal primernega zadoščenja, ne more biti govora o mirni poravnavi konflikta.

Poskusite Vašo srečo! Še danes kupite ali naročite Vašo srečno s...ko.

Tu odrežite in pošljite takoj v kuverti z znamko po pošti.

»BRISTOL« prodajalna srečk Državne razredne loterije Novi Sad

71

Pošljite nam sledeče srečke Državne razredne loterije I. razreda 17. kola: **ZA ŽREBANJE 15. JANUARJA 1929**

_____kom. celih srečk po Din. 100.— vsega Din. _____

_____ „ poloviček „ „ „ 50.— „ Din. _____

_____ „ četrtink „ „ „ 25.— „ Din. _____

_____ „ duplo celih „ „ 200.— „ Din. _____

Kupno ceno teh srečk skupno Din. _____

plačam po prejemku potom čeka št: 52.860.

Prosim, da mi po vsakem žrebanju **dostavite čisto dobitkov.**

Ime in priimek: _____

Mesto stanovanja (pošta): _____

Ulica in štev.: _____